

**Barangolás a Felvidéken és a Tátra csodálatos világában,
beszámoló a felvidéki utazásról**

pályázati azonosító: HAT-KP-1-2024/1-000949-VAL-ELS/001

1. Előkészületek.

Az idei tanévben a három hetedik osztály három nyertes pályázat keretében valósította meg a Határtalanul programot. Az osztályok ugyanarra a programcsomagra pályáztak, így három külön busszal, de egy időben jártuk végig 2025. május 24 – 28. között a Felvidék csodálatos helyeit Rákóczi nyomában. Az előkészületeket, az értékelő órát és a témanapot a kísérő tanárok az évfolyam tanulóival közösen valósították meg.

Az utazás előtt több osztályfőnöki óra keretében foglalkoztunk a kirándulás előkészítésével. A technikai információk osztályszintű átbeszélése után a közösen, évfolyam szinten megtartott ráhangolódás során előre kiadott témákból tartottak kiselőadást a diákok. Így ismerkedhettünk meg a Felvidék földrajzával, természeti kincseivel, régi és újkori történelmével, híres embereivel, a magyarsághoz kötődő szálakkal. Felelevenítettük a Trianonhoz kapcsolódó szomorú eseményeket és annak következményeit, beszélgettünk az ott élő embereknek a magyarokhoz való viszonyáról. Ezt követően lehetőséget kaptak a gyerekek arra, hogy önállóan elmélyedjenek egy terület, kulturális érték megismerésében a Határtalanul Barangoló Digitális Tartalomtár segítségével.

2. Az utazás

Első nap. 2025. május 24.

A szálláslehetőség változás miatt szombaton korán reggel indultunk erre az utazásra. A három busz a három osztállyal konvojban haladva közeledett első úticéljához. A hétfégi indulás egy kicsit felborította a korábbi menetrendet, így elsőként Selmecebányát látogattuk meg, amely a világörökség része, a közép-szlovákiai bányavárosok legszebbike. Megtekintettük a felújítás alatt álló főteret, a középkori belváros patinás épületeit, a különleges toronyórát.

Ezt követően tovább utaztunk Fülekre, ahol megtekintettük a Füleki várat. A várban megtekintettünk egy szépen kialakított kiállítást a vár történetéről. A vár belső részeit a gyerekek önállóan fedezhették fel nagy örömeikre. Lelkesen mászkáltak a romos falakon és a tetőre jutva gyönyörködtek a kilátásban. Bár meglepő volt, hogy a vár tövében egy buszpályudvar és ipartelep volt látható.

Fülek megtekintése után már aznapra nem maradt más, mint eljutni Kassára, a szállásra. Több, mint kétórás buszozást követően érkeztünk meg a szállodához, ahol a gyerekek örömmel foglalták el a szállásukat. Ez annál is inkább tetszett mindenkinek, mert végig egy helyen laktunk, így nem kellett minden nap a bőröndöket cipelni. Finom vacsora után fáradtan ment mindenki pihenni.

Második nap. 2025. május 25.

A svédasztalos reggeli minden diáknak elnyerte a tetszését és ez kitartott az egész kirándulás alatt. Vasárnap először Kassa, II. Rákóczi Ferenc kedves városának a nevezetességeivel igyekeztünk megismerkedni. Közös sétáltunk be a belvárosba, ahol először Kassa városának történetével ismerkedhettünk meg, majd megtekintettük a Szent Erzsébet Székesegyházat. Sajnos vasárnapi szentmisék miatt belül nem tudtuk akkor megtekinteni, de elhatároztuk, hogy egy másik napon ismét próbálkozni fogunk. A Dómot körbejárva koszorút elhelyezve tettük tiszteletünket fejedelem emléktáblájánál.

Rövid közös sétán felfedeztük a város régi épületeit, nevezetességeit. A Színház és a kálvinista templom megtekintését követően jutottunk a Rodostói házig, amely utánpótlás annak az épületnek, ahol a fejedelem a száműzetését töltötte.

Utazásunkat Betlénen folytattuk, ahol egy csodálatos ékszerdoboz, az Andrásyok kastélya fogadott bennünket. A rezidenciát Andrásy István báró, kuruc generális, a család betléri ágának megalapítója építtette. Egyik legszebb része az 1793-ban alapított barokk könyvtára, amely mintegy húszezer kötetet számlál. A kastélyt egy nagy kiterjedésű romantikus park veszi körbe. A csodálatos 70 hektáros park a legnagyobb történelmi botanikus kert Szlovákiában. A parkban mindenki kapott egy kis szabadidőt, hogy kedvére sétáljon benne. Az egyik legnagyobb látványossága a mesterségesen kialakított vízesés volt. Hazafelé megálltunk Krasznahorka váránál. Bár több diák is szívesen felmászott volna ezen fárasztó nap

végén is a hegytetőn álló várhoz, erre az évek óta tartó felújítási munkálatok sajnos nem adtak módot. Bízunk benne, hogy egyszer elkészül és akkor teljes pompájában ismét láthatja majd, aki arra jár.

Harmadik nap. 2025. május 26.

A kirándulásunk harmadik napját a kassai dómnál kezdtük. Sikerült bejutni a Székesegyházba és lejutni abba a kriptába, ahol II. Rákóczi Ferenc és édesanyja Zrínyi Ilona és fia Rákóczi József nyugszik. Felemelő érzés volt ott lenni, látni a sok piros-fehér-zöld szalagot, ahol a magyarok egyik büszkesége kézzelfogható közelségbe került.

Miután lerótuk tiszteletünket a kriptában, folytattuk utunkat a Tatra vonulatai felé. Először a gyönyörű Csorba-tóhoz érkeztünk. A látvány önmagáért beszélt. A kék víz, a tó felett magasodó hófödte hegyek mindenkit megragadtak. Tovább utazva Ótátrafüredre megkezdtük gyalogtúránkat felfelé Tarajkára. Az erős kaptató megrostálta a mezőnyt. A gyorsabbak a lassabban haladókhöz képest pillanatok alatt felértek, de végül mindenki elmondhatta magáról, hogy megcsinálta. Tovább haladva a szurdokban eljutottunk a hegyek között megbúvó Nagy Tar-pataki vízeséshez, ami újabb fantasztikus látvánnyal gazdagított bennünket. Megérte a sok gyaloglás, bár a végére mindenki kellőképpen elfáradt. Jól esett este végre a szállásra visszaérkezni.

Negyedik nap. 2025. május 27.

A negyedik napon Késmárk felfedezésével kezdtük a programot. A várost, amely felesküdtött szabad királyi városként II. Rákóczi Ferencre. Megnéztük az evangélikus templomot, a szépen felújított újat és a régi fatemplomot egyaránt. Elsétáltunk a régi városháza díszes épülete előtt, ahol a gyerekek kipróbálhatták a ketrecet is, ahova különböző bűnelkövetőket tettek közszemlére. Ezután ellátogattunk a Thököly várhoz. Útközben a gyerekek nagy örömeire befutottunk egy old timer autós versenybe/felvonulásba is, ami tovább színesítette az aznapi programot.

A következő állomásunk Lőcse volt, ahol először a gyönyörű történelmi belvárost néztük meg, majd a reneszánsz Városháza épületében hallgatunk meg egy magyar nyelvű tájékoztatót és néztünk meg egy kisebb kiállítást az emeleteken. A főtér másik nevezetességének a Szent Jakab templomnak megtekintése ezután következett.

A nap második felében a Szepes vár meglátogatásával folytattuk a programot, amely a középkori Magyar Királyság legnagyobb alapterületű vára volt, ma az UNESCO-világörökség része. A monumentális építmény már messziről látszott és méretei sokunkat megleptek.

Szerencsére még zárás előtt értünk oda, így bejutottunk, amit nem bántunk meg. A bátrabbak a meredekebb ösvényen igyekeztek megközelíteni a várat, a fáradtabbak inkább a kiépített utat választották. Nem gondoltuk volna, hogy a várkapun belül is újabb kaptatók várnak még ránk, főként, ha a legmagasabb toronyba is szeretnénk felmászni. De megérte, mert fantasztikus látványban volt része, aki bevállalta a lépcsőzést. Sajnos időhiány miatt nem tudtunk sokat időzni itt, de amit láttunk, az is nagyon szép volt.

Az aznapra tervezett látnivalókból nem maradhatott ki a látogatás a gótikus templomban, ahol még látható néhány részlet a Szent-László legendából. Bár sok lépcsőn kellett felmenni megérte. A faluban aznap délután mi voltunk a fő attrakció, mert ennyi embert egyszerre talán búcsúban láthattak vonulni a templom felé, meg vissza. 😊

Fáradtan, de élményekben gazdagon értünk vissza a szállásra.

Ötödik nap. 2025. május 28.

Eljött a Határtalanul utolsó napja. Hamar és gyorsan elröppent az itt töltött idő. Reggel már bőröndökkel sorakoztunk a buszoknál, mert el kellett hagyni a szállást és utunkat lassan hazafelé kellett venni. De előtte azért még egy-két állomást beiktatunk. Ipolybalogra tartottunk, ahol találkoztunk az Ipolyi Arnold Alapiskola tanáraival, diákjaival. Az ottani magyar gyerekek már várták a csoportot. A Deákos diákokat az ottani iskolások vezették körbe és mutatták meg számukra, hogy hol tanulnak, élnek mindennapjaikat. A tanárokat az iskola igazgatója fogadta és rövid beszélgetés után vezette végig az intézmény falai között. Jó volt látni azt a fajta szellemiséget, ami az iskola falaiból, a gyerekekből, pedagógusokból áradt. Pozitív élményekkel gazdagon mentünk át a templomba, ahol a plébános úr beszélt a hely jelentőségéről. Megtudtuk, hogy 1304. augusztus 13-ról 14-re egy éjszakát az ipolybalogi Árpád-kori templomban rejtették el Vencel király által menekített Szent Koronát. A falu népe azóta is büszkén őrzi a történelmi pillanatot nemes hagyatékát. Az ezredforduló óta pedig a korona hiteles másolatát is megnézhetjük az erődtemplom üregében. Tényleg döbbenetes volt, ahogy a széfből előkerült a Szent Korona hiteles másolata.

Feltöltődve, de már a hazautazás izgalmával vágtunk neki a hazafelé vezető útnak, hogy öt óra buszozás után ismét leszálljunk Pécsre.

Aki ott volt, az nem felejt, aki még nem, annak el kell mennie, hogy lássa, milyen gazdag természeti értékekben, történelmi emlékekben ez az egykor Magyarországhoz tartozó, magyarok által lakott, művelt, épített vidék.

Köszönjük, hogy ebben az évben is részt vehettünk a Határtalanul pályázatban.

3. Értékelő óra és témanap

A hazaérkezést követően osztályfőnöki óra keretében emlékeztünk vissza az utazásunkra és az ott eltöltött időre. Megbeszéltük a tapasztalatokat, kiemeltük a pozitív élményeket. Közös tapasztalat volt, hogy jó volt ellátogatni erre a vidékre, mert sokan még nem jártak erre. Külön pozitív élményként említették a külhoni magyar diákokkal történt találkozást.

A témanap keretében a hetedik évfolyam már a Határtalanul kirándulás élményeivel gazdagodva kapcsolódott be a közös iskolai megemlékezésbe. Ezt követően pedig az alsóbb osztályokat felkeresték és a számukra készített kiselőadás keretében meséltek az évfolyam felvidéki útvjáról.